

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priloge naročnine se upravitelstvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 novč.); izven Trsta pa po 8 st.

Telefon številka 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravitelstvo v ulici **Molin piccolo št. 7, II. nadstr.** Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Torre Bianca 12.

Bedni Istri v pomoč.

Posl. Spinčič in tovariši so postavili v seji zbornice poslancev dne 23. septembra nastopni tujni predlog:

Jako pogosto, posebno v zadnjem času v nujnem predlogu poslanca Spinčiča in tovarišev od 21. okt. 1902, v interpelaciji istega poslanca in tov. od 10. dec. 1902 in v njegovem govoru dne 11. marca 1903, je bilo opisano in poudarjeno, da prebivalstvo Istre, izlasti ono na deželi, pripada najubožnejim monarhije, in je bilo povedano, kako bi bilo možno od pomoči tej bedi.

Visoka zbornica je opetovano pripoznala te neugodne razmere prebivalstva na deželi in je pozivila c. k. vlado, naj stori istim konec s primernimi odredbami.

Visoka c. k. vlada je sicer tudi pripoznala neugodni položaj sosebno kmečkega stanu, ali je le malo ali ni cel nič storila, da bi odstranila ta položaj, kakor je to v poprej omenjenem nujnem predlogu, v poprej omenjeni interpelaciji in v poprej omenjenem govoru dokazano na podlagi proračuna in razdelitve kreditov za lajšanje bede.

C. k. vlada postopa sosebno in ravno s prebivalstvom po deželi kakor s pravo pastorko, ker ne dovoljuje primernih kreditov niti za najpotrebnejše cestne zgradbe, gradnje vodnjakov, uravnavanje potokov, razmočvirjanje, pristanišča, da, ista niti ne rešuje prečenj posamičnih občin za dovoljenje brezobrestnih posojil in dopušča, da se kmečko prebivalstvo od strani avtonomnih oblasti izsekuje po raznih dokladah za nepotrebne zavode in druge institucije.

Posledica temu je vedno naraščajoče siromašenje in izseljevanje prebivalstva na deželi, na kar pa sicer, kakor se zdi, meri vse postopanje oblasti, da bi se polagoma ugonobilo jedno celo pleme v deželi!

Ker se tudi v tekočem letu polja, oziroma vinogradi v mnogih krajih Istre, posebno na severu in na vzhodu polotoka in na kvarnerskih otokih, trpeli po raznih elementarnih dogodkih — po trtni uši, po peronespori, po dežju in mrazu, ko so bile trte v cvetju, in pozneje po toči in splošni suši — in se je s tem boljgali manje stalna beda kmečkega prebivalstva povečala, stavljajo podpisani predlog:

Visoka zbornica izvoli skleniti:

C. k. vlada se pozivlja:

1) naj v krajih Istre, poškodovanih po elementarnih neugodah, izvede odpis davkov;
2) naj hitro dovoli podpore, oziroma v onih krajih, ki so zaprosili neobrestna posojila, naj hitro dovoli le-ta iz državnih sredstev v lajšanje, oziroma odpravo bede in za izvedenje obče koristnih javnih del, posebno cest, na katerih je potreba stalna, in vodojakov, katerih pomanjkanje se je občutilo posebno v letošnjem letu.

V formalnem pogledu predlagamo, naj se ta predlog brez prvega čitanja izroči odseku za lajšanje bede. (Tako se je tudi zgodilo.)

Politični pregled.

V Trstu, 29. septembra 1903.

Državni zbor. Zbornica poslancev. V večerajšnji seji so naši poslanci — kakor so čitatelji izvedeli že iz sinočnje brzojavke — stavili dvojico interpelacij v res nujnih stvareh. Eno je stavil poslanec Oskar Gabršček, drugo poslanec Spinčič. Interpelacija Gabrščekova se je dotikala razpisovanja služeb na eodnih oblastih v Primorju v našem uradnem listu. Preziranje slovenskega jezika ob takih prilikah je res neodpustno, ker je naravnost demonstrativno. Službe, izpraznjene v trdo slovenskih krajih, kjer ga ni Italijana v vsem okraju, tudi če bi ga z lučjo iskal o belem dnevu, se razpisujejo izključno v italijanskem jeziku in se s tem od

strani državnih oblasti vzdržuje tradicija, ki je v dijametralnem nasprotju z zakonom in najjednostavnejšo pravičnostjo. Gospod posl. Gabršček in tovariši so storili koristno delo, da so gospoda minister, predsednika in ob enem načelnika naše sodne uprave malce pozvali na odgovor radi te tradicionalne trme, s katero naše oblasti ohranjajo tradicionalno krivico.

Istotako so storili velekoristno delo posl. Spinčič in tovariši se svojo interpelacijo radi šolskih taks v Istri. Ta interpelacija je sicer — v kolikor je možno poznati iz kratkega brzozavnega poročila — naperjena le proti odmerjenju šolskih taks v občini Kastav, ali zadevje se bremena, katerega moramo glasno odklanjati sploh in načelno. Tu je govor o bremenu, ki je neznosno za siromašnega kmeta v Istri. Ali to ni še najhuje. Tudi težka bremena že prenaša davkoplačevalec, ako ve, da jih doprinese v namene, ki mu na drugi strani prinašajo kako korist, bodi gospodarsko, bodi kulturno. V slučaju šolskih taks pa imamo pred seboj vnebovpijoče dejstvo, da se nalagajo narodu materialna bremena v edini namen, da ta narod trpi škodo v kulturnem pogledu! Če se kmetu, ki mnogokrat niti za sol nima, nalaga obduten davek na šolo, na učenje, more-li biti temu druga posledica nego ta, da ta kmet zgublja veselje do šole in da vidi v njej le vir bremenom?! More-li tako razpoloženje med narodom biti povapeševalno za dviganje splošne naobrazbe?! Moderni duh, težnje po naobrazbi zahteva, da bodi šola sploh čim cenejša, da se javni nauk popularizira. Pri nas pa vidimo ne le, kako se srednje šolstvo podražuje—in dela nedostopno siromašnim širokim slojem, tako, da je skoro možno govoriti o privilegiju imovitejšim slojem, ampak tudi najnižjo učilaico, ljudsko učilaico, ta neizogibni instrument za pridobivanje prvih začetkov naobrazbe, se hoče omrziti narodu z neodpustnim obremenjanjem! Ta zločin na kulturnih in dosledno temu tudi na gospodarskih interesih je storila vsikdar brezvestna italijanska oligarhija v Istri, ali državna uprava je postala sokriva na tem atentatu na življenske interese prebivalstva s tem, da je tozadevni sklep predložila in priporočila v potrjenje.

Gabrščekova in Spinčičeva interpelacija posezati torej v važne narodne pravice in v kulturne in gospodarske koristi Slovencev in Hrvatov v Primorju. Radovedni smo, kakov odgovor podasta gospoda ministrski predsednik oziroma voditelj sodne uprave in minister za bogočastje in nauk?! Ako — sploh podasta kakov odgovor! Kajti integralen del čudnega parlamentarizma avstrijskega je tudi običaj, da na važne interpelacije gospoda ministri čisto — sploh ne odgovarjajo!

Zbornica je dovršila večeraj razpravo o pomoči bedo trpečim krajem in je vsprejela cesarsko naredbo o kreditih v ta namen z nekaterimi dodatnimi predlogi.

Posl. Ellenbogen (socialist) in tovariši so interpelirali ministra za trgovino, radi nedeljskega počitka pekarskih pomočnikov v Trstu. Poslanec Starzyński je interpeliral radi odprave zakona o kontingentiranju sladkorja s pomočjo § 14. Interpelantje grajajo, ker se je o tem prezrl državni zbor, kar ne vstvarja le nevernega precedenčnega slučaja, ampak bi se to ne bilo smelo zgoditi tudi iz političnih in gospodarskih razlogov, ker ni gotovo, da se državni zbor ne izreče za izstop iz bruseljske konvencije. Interpelantje izjavljajo tudi, da je sur taksa (posebna carinska doklada) na avstrijski sladkor, dogovorjena z ogrsko vlado vsled odprave sladkornega kontingenta, v nasprotju s carinarsko in trgovinsko zvezo.

Slednjič je interpeliral posl. Schraffl (krščanski socialist) radi »veto« avstro-ogrsko

vlade povodom volitve papeža. Interpelant se sklicuje na znani krščanski list »Reichspost« v dokaz, da je vspehuja za izvrševanje pravice izključanja jus exclusivae (na škodo kardinala Rampolla namreč) izišlo iz nemške države.

Na to je bila seja zaključena, a predsednik je prijavil poslancem, da jim dan pr. h. seje priobči pismenim potom.

Gospodska zbornica. Večeraj je imela svojo prvo sejo tudi gospodska zbornica. Predsednik se je toplimi besedami spominjal umrlega podpredsednika grofa Hojosa in družini členov te zbornice. Spominjal se je tudi pokojnega papeža Lava XIII. Novi podpredsednik namesto grofa Hojosa je knez Schönbaur.

Zbornica je pričela razpravo o predlogi, tihoči se kontingenta novincev. Minister za deželno brambo je z ozirom na dejstvo, da na Ogrskem nabori niso še izvršeni, poudarjal potrebo posebnega zakonskega pooblaščenja. Uvrščenje novincev za vojsko, mornarico in za nadomestno rezervo se izvrši v istem številu kakor lani, dočim za deželno brambo ne velja ta odredba. Potreba povišanja kontingenta novincev, kakor ga je priznal državni zbor, da obstoji dalje, ako hoče monarhija braniti svoje interese. Nadaljni govorniki tekom razprave, knez Lichtenstein, knez Auersperg in knez Schönbaur so poudarjali potrebo jednotnega poveljstvenega jezika, oziroma skupnosti in jednotnosti vojske ter pravico krone za odločanje v stvareh vojske. (Da za te razne kneze ne obstoji nikaka potreba zadovoljstva narodov, ki dajejo kri za to vojsko, to se umeje ob sebi. In dosledno temu ne obstoji za te kneze ni najmanj potreba, da bi se narodne posebnosti teh plemen spoštovale tudi v vojski. Ti knezi, v svojih socialnih višavah ne morejo umeti, da le narodi, ki se čutijo varne glede svoje narodne individualnosti, to je, ki vedo, da kakor člani vojske branijo tudi sebe, morejo dajati zares dobre vojske!)

Knez Auersperg je menil, da take vojaške debate morejo postati nevarne za dualizem. (Pozabil pa je ta aristokratski govornik, koliko takih debat v parlam. izživlja vojna uprava ravno s tem, da meni, da »jednotnost vojske« najbolje varuje s tem, da zahteva od členov vojske, naj si iztržejo iz duše zavest, da so sinovi svojega naroda in da se drži aksijoma, da se jednotnost vojske ne daje združevati s spoštovanjem narodnega čustvovanja).

Govornik je izvajal na dalje, da se skupnost z Ogrsko prereže sama ob sebi, ako se ne spoštuje pravice krone.

Knez Schönbaur je dokazoval še posebej na podlagi nagodbenege zakona in na podlagi izrekov Deaka in Andrassyja, da je skupnost in jedinstvenost vojske zakonito določena. Govornik je izražal svoje zadoščanje na armadnem povelju in na cesarjevem ročnem pismu in je delal poklone minister-skemu predsedniku dru. Koerberju.

To je bila zopet enkrat prilika za tega poslednjega, da je držal enega svojih — starih govorov. Ako bi le lepe fraza mogle osrečati država in narode, bila bi Avstrija uzor države in Eldorado za svoje državljane. Tudi v tem svojem govoru ne zahteva gosp. Koerber nič drugega od avstrijskih narodov, nego da pozabijo na se in svoje potrebe in mislijo na državo. S tem hoče mož rešiti notranje zmešnjave. Možu se vidi, kako je zaglobljen v nemške liberalne, germanizatorične in centralistične tradicije: zato ni ničesar pozabil in ničesar se ni naučil glede poti za rešenje avstrijskega problema. Mir sloni — je menil dr. Koerber dalje — na sposobnosti vojsk držav. Govornik je mislil na takozvani »svetovni mir«, na mir med državami. Naše mnenje pa je, da vsaka država mora misliti najprej na svoj notranji mir, da mora najprej urediti svoje lastne

razmere in tako urejena in konsolidirana naj misli še le na urejanje svojih razmer do drugih držav! Državnik, ki hoče slediti naobratnemu redu, je podoben zdravniku, ki hoče zdraviti človeka težko bolnega v notranjem organizmu, a se o tem briga le za kako ranico na — prstu!

Važna je bila izjava dra. Koerberja, da ni opravičeno nikako razpravljanje o možnosti, da bi se v bodoče kedaj odmaknili od tiste črte, ki je potegnena v narodnem povelju. Ta apostrofa je gotovo poslana v prvi vrsti na ogrsko adresu, ali tudi nemški narodi v tej polovici je gotovo — ne bodo posebno veseli!

Gospodska zbornica je — seveda — hitro vsprejela predlogo o kontingentu novincev in je tako le ostala zvesta svojim tradicijam; ministerski predsednik pa je prijavil gospodom, da je državni zbor odgođen.

Položaj na Ogrskem. Sinoči so imeli Košutovei sejo, v kateri so se posvetovali glede stališča, ki ga imajo zavzeti v seji poslanske zbornice, sklicani na današnji dan. Sklenili so, da bodo najboljši govorniki opozicije najostreje, a v dostojni obliki kritizirali armadno povelje in sploh vse sedanje vladino postopanje ob vojaškem vprašanju.

Liberalna stranka je v svoji zadnji seji izvolila odsek deveterih členov za sestavo vojaškega programa v smislu vladinega stališča.

Predvečerajšnjim se je vrnil v Budimpešti velik socialističen shod, katerega se je udeležilo 15.000 duš. Govoril je socialistični voditelj Jakob Israel, ki je obsojal povrnitev Khuena na sedež ministerskega predsednika. Dejel je, da so Madjari iz Chlopov dobili jedno zaušnico, a z Dunaja drugo. Slednjič je govornik oistro obsojal vojno upravo radi pridržanja tretjeletnikov pod orožjem.

Sprejeta je bila resolucija, v kateri se pozivlja neodvisno stranko, naj uvede energično akcijo v prilog vojakom tretjeletnikom ter se zahteva od te stranke, naj se jasno in točno izjavi glede zahteve po splošni volilni pravici.

Košutove izjave v »Egyetertes«, o katerih smo večeraj poročali, se v neodvisni stranki različno komentirajo. Niti Košutovi najostri prijatelji jih ne odobrujejo popolnoma in menijo, da je Košut v tem slučaju preveč samovoljno nastopil. Obstrukcioniste pa je ta Košutov nastop silno razjezil. Njih glasilo »Független Magyarorszag« pravi Košutu indirektno, da se z avtoriteto ne more danes več pridobivati naroda, marveč le z resnico. Pošten mir brez ogrskega poveljnega jezika da je nemogoč. Slednjič meni ta list, da dežela ne potrebuje limonadnih politikov.

Po kongresu socialne demokracije nemške v Draždanih. Listu »Die Zeit« javljajo iz Berolina, da v socialnodemokratični stranki postaja vedno glasnejša opozicija proti sklepom kongresa v Draždanih. Naše domnevanje, ki smo je parkrat izrekli, se torej potrja. Mi smo rekli, da se je shod s tako večino izrekel proti revizionistom in za neizprosne le pod vtisom fascinujoče osebe in besede starega Bebela. A poročilo v »Zeit« pravi sedaj, da se oni odposlanci, ki so na kongresu obmolknili le pod terorizmom Bebela, in tudi drugi neodvisni sodrugi oglašajo sedaj z ostrimi protesti. Na shodu vrttembergške socialne demokracije v Stuttgartu minole srede so ostro kritikovali dogodke v Draždanih in enostransko postopanje Bebelovo. Socialno-demokratični državni poslanec Hildebrand je označil teden kongresa v Draždanih kakor teden nesreče za socialno-demokratično stranko. Česa bolj poniževalnega in nečastnega da se ni moglo zgoditi stranki. Istotako so na nekem socialno-demokratičnem shodu v Stettinu ostro obsojali diktatorična prizadevanja Bebelova

in se je izrekalo menenje, naj bi se nudilo več pozitivnega in praktičnega dela. Shod v Draždanah da je bil v tem pogledu izgubljen čas.

Dogodki na Balkanu. Iz turških virov prihaja vest, da je bolgarska vlada prišla inicijativno glede sporazumljenja Bolgarije in Turčije v macedonskem vprašanju. Bolgarija je povprašala Porto, da-li je pripravljena resno izvesti reforme, ako preneha macedonska agitacija in ako bi v tej zadevi upoštevala nasvete bolgarske vlade. Turčija je na to vprašanje ugodno odgovorila. Na to se je sklenilo, da imenuje Turčija posvetovalno komisijo, katero postavi na stran generalnemu inšpektorju Hilmi paši in v kateri bodo tudi macedonski Bolgari. Sklenilo se je nadalje odpreti zopet bolgarske cerkve in šole, omogočiti bolgarskim beguncem povratek v njih bivališča, sezidati zopet uničene vasi, prenehati s aretiranjem, izpustiti na svobodo zaprte Bolgare terzaukazati turškim vojakom in Baši-bozukum, naj prenehajo z izživanjem nemirov.

Tudi italijanski poslanik v Carigradu izjavil je nasproti velikemu vezirju, da v slučaju vojne ne Bolgarija ne Turčija ne morete pričakovati pomoči Italije, ker so veslele za trdno sklenile, da se mora na Balkanu ohraniti »status quo«.

Predvčerajšnjem priredila se je v Sredu žalovalna demonstracija v prilog Macedoncem. V sprevedu nosili so slike ubitih vodij macedonskih ustašev in črne zastave, na katerih so bila imena uničenih vasi. Ko je knez Ferdinand doznal, da se priredi ta demonstracija, podal se je na lov. Spreved se je ustavil pred francoskim in angležkim konzulatom, kjer je priredil nemo demonstracijo. Pred spomenikom bolgarskega junaka Dijakona Levkija, kateri je padel v boju za osvoboditev Bolgarske, imel je pred kratkem v Macedoniji ranjeni ustaški vodja Protogerov kratek govor, v katerem je izjavil, da morejo Macedonci le od bolgarske kneževine pomoč pričakovati in zahtevati, da Bolgarija izjavi, da-li in katero pomoč more dati zatiranim Macedoncem, sicer morajo vsi Macedonci hiteti v Macedonijo, da tamkaj umrejo za svobodo. Na govornikov predlog izvolila je množica poseben odbor, kateri povpraša ministerskega predsednika Petrova, da-li je bolgarska vlada pripravljena iti Macedoncem na pomoč. Na to je govoril tudi profesor Mihajlovski, ki je izjavil, da mora Bolgarija v svoje obrambo sprejeti vojno s Turčijo.

O predstojeh volitvah v bolgarsko sobranje namerujejo Macedonci v Sredu in po vseh večjih bolgarskih volilnih okrajih postaviti čisto macedonske kandidate.

Belgijska vlada sporočila je veseliam, da je na sultanovo željo imenovala dva svoja stotnika in dva poročnika poveljnikom novega macedonskega orožništva. Sultan je odobril imenovanje in je obema stotnikoma podelil polkovnikov, obema poročnikoma pa majorjev čin. Novi organizatorji nastopijo svojo službo meseca oktobra.

Z ozirom na uvodoma omenjena pogajanja med Bolgarijo in Turčijo in na velike obljube turške vlade se kaj čudno glasijo vesti o novem koncentriranju turških čet na bolgarski meji. V nedeljo so se namreč zopet trije batalijoni vozili preko Carigrada na turško mejo. Nadalje se je mnogo batalijonov albanskih čet iz notranjosti Macedonije in drugih turških vilajetov napotilo proti bolgarski meji.

Turška vlada je sporočila ruskemu in avstro-ogerskemu poslaniku, da je bilo v zadnjih bitkah 91 ustašev ubitih in mnogo ranjenih. 95 ustašev se je udalo oziroma so bili aretirani. Turški vojaki so zaplenili veliko množino orožja in dinamita. Glasom vesti iz Drinopolja so se zadnje dni v okrožju Mustafapaša večkrat pojavile ustaške čete. Nevarnosti na ravninah so še velike in sta trgovina in promet še mnogo ovirana. V uničenih vaseh počenja se občutiti pomanjkanje živil.

Tržaške vesti.

Italijani in nemške šole. Današnji »Piccolo« izjavi, koliko škode da je za italijansko narodno stvar, ker italijanski otroci polajajo nemške in srednje šole. Na to pripoveduje, da je vodstvo trentinske skupine društva Lega Nazionale razposlalo pred začetkom šolskega leta okrožnico, v kateri predločuje starišem vse one razloge, ki govorijo proti pošiljanju italijanskih otrok v nemške šole. Pouk v tujem jeziku da ima

le ta vapeh, da alabi razum, ki utrja značaje in da spravlja otroke v odnosaje, da se pozneje sramujejo sami sebe. Pouk v materinem jeziku je neizogiben pogoj za popoln in racionalen razvoj razuma, kar ustvarja podlago tudi materialni bodočnosti. Človek, ki nima v popolni oblasti svojega materinega jezika, ne more dobro umevati tudi tujih jezikov. Dalje povdarja okrožnica, da mladina ne pripada samo družini, ampak tudi deželi, katere usoda bo kedaj poverjena tej mladini. Stariši naj bi se torej zavedali velike odgovornosti, ki si jo nalagajo s pošiljanjem svojih otrok v nemške šole. Stariši naj gledajo, da jih ne bodo kedaj lastni otroci obsipali z očitaji, da so jim udušili energije, ki so bile usajene v njihove duše, da so jim preprečili intelektualni razvoj, da so jih omrzili rojakom in sebi, da so naredili iz njih sredstvo za žaljenje najdelikatnejših čustev v deželi.

»Piccolo« pritrjuje seveda trentinski okrožnici, ki govori toliko — resnice. Mi pa mu moramo povedati, da zlati izreki v trentinski okrožnici so stroga obsodba tudi za one, ki v Trstu z vsemi sredstvi zvijače in nasilja usiljujejo slovenskim otrokom pouk v italijanskem jeziku! Če torej zagrešajo zločin na človeškem intelektu oni italijanski stariši, ki pošiljajo italijanske otroke v nemške šole, potem so zločinci tudi oni komunalni činitelji v Trstu, ki tisočim slovenskim otrok odrekuje pouk v materinem jeziku in silijo slovenske stariše v takov zločin!

Vse hvale vreden je, kdor širi potrebne in koristne nauke za pravo, dobro in racionalno vzgojo mladine; ali če te dobre in lepe nauke pušča veljati le zase, a nasproti drugim postopa ravno nasprotno tem naukom: potem je — hinavec! In res jih ni z lepa odurnejih hinavcev, nego so glasila naših komunalnih mogotev tedaj, kedar pričenjajo — moralizirati.

Novi Tržačani. Domovinsko pravico v Trstu so zadobili gg.: Josip Žerjal iz Brji pri Rihenberku, Gregor Fornšarič iz Šempasa, Ivan Doles iz Hrenovca, Jernej Gerbec iz Ročinja pri Kanalu in Jerica Prijatu iz Vel. Loke.

»S'ciaveto«! Pišejo nam: Te dni ja bil šel naš Janez Vrh v Videm na shod »Patrie«. Nadejal se je bil revež, da se že dne 27. t. m. določi dan, ko pride slavna Garibaldijeva vojska čez avstrijsko mejo, da zavzame Trst in — ako mogoče — tudi Gornje Ležeče. (Mi nismo povsem gotovi, je-li Vrh res doma iz Gornjih Ležeč ali ne. Ker pa drugi laški listi trde, da je Janez res od tam doma, in ker nimamo prilike, da bi se bolj natančno obvestili, prosimo Ležečane, naj nam oprostite, ako nismo na jasnem, bi jim-li prisodili tega slavnega moža ali pa ne?!)

Vse je bilo že na svojem mestu, samo polente ni bilo dovolj in pa naš Janez je tudi nekaj zakrivil — kar je onemogočilo takojšnjo okupacijo primorskih pokrajin. — Janez se je ohrabil in predlagal, naj se — predno garibaldinci zasedejo Avstrijo — obrne nekoliko pozornosti onim sinovom majke Italije, kateri še danes ječe nekje tam doli v Afriki — med Menelikovimi čenci in kateri da so pravi »ščavci« in »ščaveti« — ker se ne morejo in ne smejo vrniti v blaženo deželo polente in lakote!

Ta premišljen in umesten Janezov predlog je Garibaldi in njegovega kuharja Raškoviča tako poparil, da so predlagali na to in sklenili nabirati še nekaj moke za polento! In še le, ko bo to delo gotovo, da jo vdarijo na Trst ter tako rešijo Janeza omrženih — »s'ciaveto«!

Rekli smo, da je bil Vrhov predlog premišljen; no, on je res zaljubljen v afrikanke »s'ciavete« — ni pa mislil, da s svojim človekoljubnim predlogom zavleče takojšnjo okupacijo našega Primorja! Kadar pa bo dovolj polente in drugih malenkosti, ki še primanjkujejo garibaldincem za zavzetje teh — aerešenih zemlji, tedaj bo dobro, da Vrh obvesti nas — to je: ogromno večino primorskega prebivalstva — da še pravočasno zvežemo svoje culice in gremo iz pod nog — podležem alla Vrh in družba! One »s'ciavete« pa, ki bi ne mogli ali ne hoteli plesati po Vrhovi muziki — naj Janez kar pohrusta, a Raškovič naj mu jih — kakor veren garibaldinec — pošteno skuha!

Še eno: Vrh, kakor uzor — odpadniku, svetujemo, naj pazi, da mu »s'ciaveti« ne pokvarijo želodec, ker ima ta ščavarska druhal trdo meso in še bolj trde pesti — pardon: kosti!

Božična in novoletna darila. Ravna teljstvo zadruge tukajšnjih prodajalcev jestvin na drobno je sklenilo, da se opuste dosedaj običajna božična in novoletna darila odjemnikom. Na mesto teh daril so začeli dotični prodajalci nabirati prispevke v prilog javnemu podpiranju ubožev. Ta sklep je hvalevreden in je želeti, da se mu pridružio vsi prodajalec. Kajti odjemalci, oziroma kupovalci po prodajalnicah bodo prav lahko pogrešali ona darila, dočim bo svota, ki se nabere, res služila v človekoljubni namen.

Prva veselica pevskega društva »Zvonimir« v Rocolu. Če je kdo še dvomil na tem, da se je naš doslej zanemarjeni Rocol res začel vzdramljati iz mrtvila, da se je jel probujati iz spanja k življenju, v nedeljo se je mogel dotičnik uveriti, da je vendar-le res, da navstaja življenje in gibanje, kjer je bilo mrtvilo.

V nedeljo se je menda zgodilo prvikrat, da so v arcu Rocola ob javni cesti vihrale naše trobojnice, oznanjajoče — ustajenja dan. In ves veliki vrtni prostor Gregoričev je bil tudi odišen narodnimi trobojnicami. Vrste pa, ki so prihajale neprenehoma od vseh strani, so javljale Rocolec, kako se raduje vse na njihovem preporenju. Občinstva se je nabralo toliko, da se na prostoru za hišo, kjer se je vršila veselica, niti gibati nisi mogel, a napolnjeni so bili tudi vrtni prostori okolo hiše in pred hišo. Pršlo je gostov iz mesta in raznih krajev sosebno spodnje okolice. A glavno je, da je bilo na slavo tudi mnogo domačnov. Na vršenju programa je sodeloval — poleg »Zvonimira« — tudi zbor »Bratovščine sv. Cirila in Metodija« pri sv. Jakobu. Društvi »Slava« in »Kolo« sti došli korporativno, a med gosti je bilo mnogo pevcev »Slovenskega pevskega društva« iz Trsta, »Vesile« iz Škedenja, »Zarje« iz Rojana in drugih pevskehi društev. Vspored se je vršil točno. Nastop »Zvonimira« je bil ta pot še skromen, saj je bil — prvi nastop. Ali temelj je položen bodočemu napredku. Saj drugače ni možno: vsako društvo mora začenjati skromno. A »Zvonimir« je dobil že v nedeljo krepko vspodbujbo po lepem vspehu in po ogromni udeležbi, ki je pričala, kako se naše občinstvo zanima zanj. Navdušeni aplavz pa mu je govoril nadobuden govor: Slovenci tržaški pričakujejo od njega lepih vspehov in obilega sadu na vršenju tiste vzvišene naloge, kateri posvečajo svoje sile vsa naša društva v mestu in po okolici — naloge vzdramljanja našega naroda, zbiranja istega in vnemanja med istim ljubezni do roda svojega, do svoje pesmi, do svojega jezika. To pričakujemo od »Zvonimira«. To mu je hotelo povedati vse občinstvo in zato je prihitelo v tolikem številu. In mi smo uverjeni, da bodo društveniki »Zvonimira« slušali ta glas bratskih sre.

Gospica M. Primožič je lepo delamovala Stritarjevo »Mladini« in občinstvo jej je glasno izražalo svoje priznanje. Jako pohvalno je sodelovala tudi Wagnerjeva godba, ki je pridno svirala skoro same slovenske komade. Po dovršenju pevskega in glasbenega programa je bil živahen ples. Vse gostilniške prostore pa so polnili drugi gostje, ki so se izborno zabavali ob pevanju slovenske pesmi, v prijateljskih pogovorih in ob — dobri kaplji. Da, gostilničarju Gregoriču mora se izreči vse priznanje, ker je res poskrbel izbornu kapljico. Pa še nekemu drugemu Gregoriču moramo izreči zaslužno priznanje. Gospod predsednik »Zvonimira« je vreden vse pohvale na prireditvi te veselice. Tudi njemu bodi prvi lepi vspeh v vspodbujbo, da bo s podvojeno silo in s podvojenim navdušenjem vodil društvo do arečnega razvoja in nadaljnjih še lepših vspehov. Živeli oni, ki se vzbujajo in živeli oni, ki vzbujajo!!

Vabilo. Udje »Delavskega konsumnega društva« pri sv. Jakobu so vabljeni, da pridejo na posvetovanje, katero se bo vršilo v četrtek dne 1. oktobra ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih.

Na dnevnem redu je nekaj košljivega.

V imenu sklicateljev

S a m e c.

Godei, zbirajte se! — Pišejo nam: Vsakdo, kdor ima veselje do godbe in vsakdo, kdor hoče napraviti sebi in svojemu bližnjemu veselje, pridruži naj se nam. Godba je plemenit »šport«, ki blazi toliko one, ki se bavijo žajo, kolikor tudi one, ki — poslušajo. Godba oplenja čustva in zato jej je oddeljena vzvišena naloga v človeški družbi.

Pridite torej vsi, ki ste blage volje, v

našo družbo! Vsprejmemo vas bratski. Vpišite se kakor členi našega društva. A Vi, mladi in stari godei, združite se z nami ter privedite še druge moči, da se lotimo dela sebi in drugim v slast.

Št. Jakobski orkester.

(Ulica Sette Fontane 5, pri gostilni »Al spazzacamino«.)

»Rosita« in »Selectos«. Začetkom prihodnjega oktobra pričele se bodo v tobakarnah prodajati nove smodke imenom »Rosita« po 8 stotink komad. Smodka »Rosita« je nekoliko daljša, nego »Portoriko« in ima v sebi le neznatno množino nikotina, namreč 0.81%, valed tega ni zdravju tako škodljiva, kakor so druge smodke, ki imajo mnogo nikotina v sebi. Še manj nikotina, nego »Rosita«, namreč le 0.69%, pa bodo imele druge nove smodke »Selectos«, katere pa se bodo prodajale le v specialitetnih tobakarnah in bo komad stal 20 stotink. Smodka »Selectos« je debelejša od »Rosite« in je okrašena s pasom.

Iz pred naših sodišč. Dne 9. avgusta t. l. je redarstveni nadzornik Prodan s štirim redarji vred aretirali v krčmi št. 29 v ulici Molin a vento 19 letnega Josipa Staniča, ker je bil isti svoječasno izgnan iz našega mesta. Redarji pa so se morali boriti z njim kake pol ure, predno so ga mogli odvesti v zapor. Stanič je dne 5. avgusta t. l. v družbi z známim Hero (o katerem smo svoječasno že poročali, ko so ga orožniki ubili) in nekim drugim nepoznanim drugom ukradel kmetici Amaliji Bertolac na cesti med Reko in Volosko 30 kron. Kmalu na to jih je neki orožnik v neki krčmi v Šepijanaah hotel aretirati, a oni trije so se postavili v bran in se je Stanič na onem nepoznanu posrečilo pobegniti, Hero pa je bil o tej priliki ubit. Staniča so potem, kakor smo zgoraj omenili, dne 9. avgusta aretirali v Trstu.

Včeraj je moral Stanič pred tukajšnjim deželnim sodiščem odgovarjati radi tatvine na cesti Reka-Volosko, radi zoperstavljenja orožniku v Šepijanaah in radi zoperstavljenja redarjem v Trstu; nadalje radi kršenja izгона, radi žaljenja redarjev in radi potepuštva.

Sodni dvor ga je spoznal krivim in obsodil na dveletno težko ječo poostreno z jednim postom vsake tri mesece ter na vsprejem v prisilno delavnico po prestani kazni. Ko je predsednik vprašal Staniča, da-li se podvrže kazni, odgovoril je v italijanskem jeziku: »Lori me li ga dadi e mi son bon de farli« (Vi ste mi kazen naložili in meni ni prav nč težavno jo prestati.) Branil ga je odvetnik dr. Reiser.

Sodnemu dvoru je predsedoval svetnik Pederzoli; sodniki: svet. Cruziz, Petronio in Rismondo. Obtožbo je zastopal državni pravdnik dr. Chersich.

Nesreča na parniku »Körber«. 35-letni Ivan Lavrenčič delal je včeraj popoldne na parniku »Körber«, ki se gradi sedaj v L'oydovem arsenalu. Čakal je na vrhu parnika, da povleče na istega breme nekega dvigalnika. Ko je to storil, pa se mu je breme dvigalnika sesulo na nogo in ga pritisnilo k tlom, da se ni mogel več dvigniti. Na njegovo obupno upitje pritekli so mu na pomoč drugi delavci, kateri so ga potem prenesli na pomožno postajo v arsenalu, kjer so mu obvezali zlomljeno nogo ter ga potem v kočiji odposlali v mestno bolnico.

Samomor. Na stranišču restavracije v javnem vrtu zastrupil se je včeraj popoldne neki kakih 60 let star mož, ki je imel na srajci ušivano začetno črko M. Obvestili so o tem slučaju redarstveni komisariat pri sv. Ivenu, odkoder so telefonično pozvali zdravnika s pomožne postaje. Zdravnik je skušal možu izprati želodec, a se mu to ni posrečilo, ker je bilo že prepozno in kmalu na to je nesrečnež izdihnil. Truplo so prenesli v mrtvašnico k sv. Justu. Samomorilec, ksterega do sedaj še niso spoznali, je bil oblečen v plavo obleko, imel črne čevlje in bele nogavice, na srajci pa, kakor že omenjeno, imel je ušivano črko M. V žepu so mu našli nož, č in temno-rujavo novčarko, v kateri so štirje ključji.

Njena logika. Predsinoči so redarji v kavarni »Industria« v ulici Cavana zopet aretirali znano pijanko Sisto Bevilacqua, katera je radi pijančevanja in razgrajanja pod policijskim nadzorstvom in mora biti valed tega že ob 9. uri zvečer na svojem domu. — Ko so jo redarji predsinoči zopet aretirali, bila je žena zelo huda in jim je tako dokazovala svojo upravičenost, da se sme ob istej uri nahajati v kavarni: »Je že prav,

da moram biti že ob 9. uri zvečer doma, a nihče mi ni zapovedal, kedaj da smem priti zopet ven. Jaz sem bila sinoči ob 9. uri že doma, a sedaj sem že ustala in prišla pit kavos. Ko so jo potem odvedli v zapor, je po svoji stari navadi žalila redarje in po zneje, na komisarijatu v ulici Tigor, tudi dotičnega uradnika. — Sista je komaj dan poprej prišla iz zapora.

Dohodninski davek od plačil in pokojnin. C. k. finančno ravnanje nam javlja:

V smislu § 201. zakona od 25. oktobra 1896. d. z. št. 220, mora vsakdo, kedor je v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, dolžan izplačevati za kako osebo prejemkov na plačilu ali pokojnin, označenih v § 167., na leto več nego 1200 kron, predati vsako leto davčnemu oblastvu naznanilo o osebah, ki imajo pravico do teh prejemkov, navede njih ime, stanovalec in posej, potem višino in vrsto v prejšnjem letu izplačanih prejemkov.

Pri stalnih prejemkih je napovedati njih izmero, kakor ob času, ko se je dalo naznanilo; pri premenljivih zneskih pa tisti znesek, ki so ga dosegli v zadnjem letu, t. j., v dobi dvanajstih mesecev pred oddajo naznanila. N. pr., če se je oddalo naznanilo dne 20. oktobra 1903., tisti znesek, ki je bil izplačan v času od 20. oktobra 1902. do 19. oktobra 1903.

Kadar se niso stalni ali premenljivi prejemki skozi vse leto, ali so se izpremenili med letom, tedaj je povedati način (nastop službe, zvišanje ali znižanje prejemkov, izstop iz službe) in čas te premembe (dan, katerega je nastopila prememba, oziroma dan, od katerega ali do katerega so bili izplačani prejemki), in pa letni znesek, ter v resnici izplačani znesek.

Na temelju napominjanih zakonskih določb in na temelju čl. 40. izvršitvenega predpisa k IV. poglavju označenega zakona, predpisa objavljenega v d. z. št. 108. od l. 1897, pozivljajo se radi priprave za odmero osebnega dohodninskega davka za leto 1904. delodajalci, ki plačujejo prejemke imenovanih vrst, naj predložijo ona naznanila in sicer v neposredno državnem mestu Trstu in okoličanskih občinah na c. k. davčni administraciji v Trstu, v pokonježen grofiji gorški in gradiščanski pa in v mejni grofiji istrski na pristojnih c. k. okrajnih glavarstvih, davčnih oblastih prve stopinje, in sicer najkasneje do 31. oktobra 1903.

Uzorec za naznanila se dobivajo brezplačno na pristojnih davčnih oblastih I. stopinje (torej za Trst in okolico na c. k. davčni administraciji, v Gorici, Gradiški in v Istri pa na pristojnih okrajnih glavarstvih.)

Kazenska določila radi neresničnih naznanil ali opuščenju teh naznanil, nahajajo se v §§ 240, 241, 243. št. 6. in 244. zak. 25. oktobra 1896. d. z. št. 220.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 17.4, ob 2. uri popoldne 23.7 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 765.8 — Danes plima ob 6.28 predp. in ob 4.30 pop.; oseka ob 11.11 predpoludne in ob 11.32 popoldne.

Vesti iz Kranjske.

* »Sokol« v Trzinu. Iz Trzinca na Gorenjskem prihaja vesela vest, da snujejo »Sokola«. Ta vest je tem radostnejša, ker so se Nemei že privadili, da so ta trg smatrali za svojo domeno. Naj le namera hitro postane dejstvo!

* Štiridesetletnica »Ljubljanskega Sokola«. V nedeljo je slavil »Ljubljanski Sokol« 40. obletnico svojega obstanka. A zgodilo se je to v bolj ozkem, intimnem krogu, ker slavnost v velikem stilu se bo vršila prihodnje leto. Predpoludne je bilo slavnostno zborovanje v sokolski dvorani v »Narodnem domu«. Starosta dr. Ivan Tavčar je v daljšem navdušenem govoru označil pomen tega dogodka in proslavljal sokolsko idejo. To idejo je označil tako-le: »Ona je cvet, prenešen na našo zemljo iz vseslovenske gredice. Takih cvetov, da si so redki med nami, pa prav živo potrebujemo, ker ravno potrebujemo žive, trdne in ne prestanočile zavesti, da smo vzlic svojemu pohlevnemu položaju delistega velikega Slovanstva, pred katerega duševno močjo se sedaj včasih prestresa stara takoimenovana olikana Evropa«.

V nadaljnjih izvajanjih je povdarjal govornik, da je ravno »Sokol« mnogo pripomogel, da se je Ljubljana iztrgala iz železnega objema sovražnika Nemca. Sokolsko gibanje mora biti v precejšnji meri pomešano s političnim oljem. Saj vidimo na Češkem, kako so ravno sokolska društva resni, važni in posebno obmejati najuspešnejši politični pionirji. Namen »Sokola« je, da vzgaja mož, ki so zdravi in krepki po telesu, močni po duhu, odločni in jekleni po značaju. Če opazuješ — je vskliknil govornik — današnje slovensko generacijo, opazuješ le preveč šibkih ozko prsnih mladeničev, ki brez vsake energije jadrajo v življenje, in ki le preradi pozabljajo, da tudi Slovenec je dobil od stvarnika svojo post, svojo slovensko pest!

Sokole je pozdravila tudi gospa dr. Tavčarjeva v imenu »Ženskega telovadnega društva« in je pripela zastavi prekrasne trak. Na to je dr. Viktor Murnik v lepem govoru podal živo sliko o delovanju ljubljanskega »Sokola« in je menil, da je sedaj prišel čas, da se zasnije zveza naših sokolskih društev. Njemu je bila poverjena naloga, da izdela pravila za zvezo. Ta se dopošljejo sokolskim društvom v pretres. Iz govora g. dr. Murnika, naj navedemo besede ustanovitelja in organizatorja češkega Sokolstva Tyša:

»Prva in splošna naša naloga je, da smo pred drugimi poklicani, obvarovati narod svoj pri tisti vsestranski čilosti, ki ne dopusti, da bi narodi izumrli, pri tisti trajni in sveži moči, pri tisti zdravosti telesni, duševni in нравni, ki ne dovoljuje, da bi se pokazala kakšna izprida«.

In zaključil je z vsklikom, da je ljubljanski Sokol šel neustrašeno naprej, ko je šlo za to, da se ohrani slovenskemu narodu slovensko ime, pojde pogumno naprej tudi sedaj, ko gre za to, da se Slovincem pridobi in ohrani življenje, polno vrednosti in časti, ko gre za to, da si Slovenec pridobi in ohrani polno pravico, ponosno udarjati se na prsi in zaklicati: Slovenec sem in kdo je več!

Mi pridodajemo le toliko, da bi po besedah, ki so toli lepo označile nalogo sokolstva, morali zarudeti oni, ki s tistim prezirljivim in blaziranim posmehom gledajo na prizadevanja njih, da bi v narodu širili in ukoreninili sokolsko idejo. Zarudeti bi morali oni, ki se s ponosom prištevajo k slovenski inteligenci, a omalovažujejo idejo, ker — je ne umejo!

Razne vesti.

Okoli sveta v 14 minutah. Vseled spopolnjenja prekomorskih brzajavnih zvez, more brzajavna vest v nekajkih minutah obletati vso zemljo. Pred kratkem hotel je ameriški list napraviti v tem praktičen poskus in je iz jednega svojih uradov poslal brzajavko v drugi urad, ki je v isti hiši in sicer tako, da je brzajavka šla okoli sveta. Dotični urad dobil je brzajavko po 14 minutah.

Prošnja. O letošnji strahoviti katastrofi v Travniku je požar uničil tudi hišo tamneške katoliške cerkve. Na dotičnem mestu zgraditi bi se moralo novo župnišče, ker stanuje župnik v majhni slabi turški hišici. — Sredstev pa ni nikakih. — Ako bi se torej usmilila katera plemenita duša in bi v ta namen hotela kaj podariti, prosi se, naj dar pošlje naravnost na katol. župni urad v Travnik, kateri je v sprejemanje darov pooblaščen z dovoljenjem ordinarijata št. 796 od 18./9. 1903 in kateri darove svojedobno v javnosti objavi ter položi račun. V Travniku, dne 25. sept. 1903.

Stanko Šalković, župnik.

Blizu konca.

(Spisal I. S. Ognjevit.)

Delavec Jožef Delež se je čutil tako slabega, da se je komaj vzdignil na postelji in se spustil na tla. Ni se mogel takoj postaviti na noge, kar skupaj je lezel in se hotel zrušiti; moral se je še vvesti na postelj, počivati in čakati. Komaj je držal glavo pokonci; sploh ves je bil neroden in težak. Najrajši bi se spustil in zrušil kamorsibodi, pa potem miroval. Obraz mu je bil sama kost in koža, ki je bila že rmena, samo okrog oči črnkasta in na čelu rjavsko blede. Oči so bile motne brez prave barve in izraza. Celo telo sama kost in koža, vsa postava popolni okostnjak.

Spal ni zopet celo noč, kar je bila že navada pri njemu. Že mesec dni je, odkar ni pretekla ne ena noč, katero bi prespal

kakor se pravi spati: zaspati takoj, ko se stemni, a zbuditi se še le, ko se stori beli dan, in čuditi se, kako je mogla miniti ta noč tako hitro. Kdo bi tudi spal. Sam bolan naj zpi poleg bolne žene, ki javka in joče celo noč, a rad bi ji pomagal, pa ne more; še sam bi rabil pomoči. Če je ravno zaspal, je spal pol ure, pa se je zbudil zopet in zopet zaspal siloma, dokler ni naposled že komaj čakal, da se naredi jutro. To nespanje ga je oslabilo in izsualo še bolj kakor bolezen. Zadnje tri noči ni sploh zatisnil očesa. Poprej ga vsaj noge niso bolele in ni bil tako truden, samo pri delu je večkrat oslabil in stemnelo se mu je pred očmi in v glavi zavrtelo, a to je minilo kmalu. Zdaj pa ne more več stati na nogah.

»Kaj bo, če bo trajalo to še dalje?« se je večkrat vprašal, ker imel je še zmerom majhno iskrico upanja, da bo še ozdravel. A takoj si je zopet mislil, da je neumno misliti, »če bo trajalo to še dalje«, ker sam ve in tudi drugi so mu rekli, da ne bo več dolgo gazil zelene trave...

In potem ostane bolna žena z neprekrbljenimi otroci, ki bodo umirali od gladi.

Čez špranje na oknih so padali v sobo žarki jutranje svetlobe. V sobi je bilo še precej mračno in zrak je bil težak in za dušljiv.

Žena je stokala celo noč, še le proti jutru je zaspala in sedaj je dihala lahno, da so se ji prsa vzdigovala komaj vidno.

Težavno si je navlekel obleko na-se. Že se je mislil zopet vleči na postelj in ostati doma, pa navadna skrb za družino ga je gnala in ga pekla pri srcu, ker če doma ostane, je plača manjša in nikakor se ne more iziti potem. Prejšnji teden je izostal dva dneva in takoj so mu grozili v tovarni, da ga spodijo, če ša kdaj izostane. Zadolžen je že na vse strani. Ne more ostati, če je pa tolika potreba denarja, da je že vsak krajcar odmenjen na svoje mesto; pa da je še dovolj!

Odšel je v kuhinjo opotekaje se, da pripravi zajutrek. Ni mogel ni stati pri ogejšču, ampak moral si je vzeti stol in vvesti se.

Veselo je zaplapolal cgenj in obdajal drva in požiral jih zmerom bolj, kakor požira življenje človeka. Delež se je zagledal v ogenj in razmišljal, kakor razmišlja vsak takšen, ki se ubija in ubija, a vedno mu je slabše, kaj bo ž njim, kaj z ženo, kaj z otroci. V sobi so se zbujali otroci, zunaj je postajalo živo in neki pijanec je pel s hripavim glasom. Še napol speči otroci so pricapljali v kuhinjo, obkrožili ognjišče in čakali. Delež je pogledal vsakega posebej. Trije so bili lepi in zdravi, samo najmanjši je bil bled in lea so mu bila napihnjena. Stisnilo ga je nekaj pri srcu, ker se je spomnil, da ne bo več dolgo in da bodo potem otroci prepuščeni viharju življenja. Zdelo se mu je, da bi že zdavnaj umrl, da nima te otroke. (Pride še.)

Brzajavna poročila.

Uvrščenje novincev.

DUNAJ 29. (B) »Wiener Zeitung« objavlja zakoa od 28. septembra 1903., tičoč se uvrščenja novincev nabornega leta 1903.: »Po pritrjenju Mojega državnega zbora odrejam kakor sledi: § 1. Vlada je pooblaščen, da od kontingenta novincev vojske in vojne mornarice, katerih nabor je bil dovoljen z zakonom od 26. februarja 1903. Drž. zak. št. 53., uvrstiti številu 59024. Dovoljenje za uvrščenje povečanega števila novincev za vojsko je pridržano zakonodaji. — § 2. Izvršenje tega zakona, ki stopi takoj v veljavo, je poverjeno mojemu ministru za deželno brambo, ki se ima v ta namen sporazumeti z vojnimi ministrom. Dunaj 28. septembra 1903, Fran Josip I. r., Körber I. r., Welsersheimb I. r.

Moravski deželni zbor.

BRNO 29. (B.) Moravski deželni zbor je sklican za jutri v nadaljevanje razprav. Deželni poslanec dr. Schröter, ki je bil izvoljen od veleposestva, je priobčil predsedništvu deželnega odbora, da polaga svoj mandat radi bolezni.

Vojna sila Rusije na skrajnem Vstoku.

LONDON 29. (B) Reuterjeva pisarna javlja iz Tienčina včerajšnjega dne: Sedanja vojaška sila Rusije na skrajnem Vstoku šteje 50.000 mož vseh vrst orožja, mej temi 18 baterij, v prvi Mandžuriji 110.000 mož na zveznih črtah med Port Arturjem in Amurjem, 90.000 mož v Port Arturju in Talienvanu.

V Port Arturju so Rusi zgradili 30 trdnjav, 50 drugih je v gradnji. Vsi vrhi brijov v tem območju so utrjeni. V Port Arturju je stalno 40 vojnih ladij, 40 drugih stoji s pripravljeno paro v bližini Talienvana. Za dan 5. oktobra se pričakuje prihod 3 vojnih ladij, 2 križarjev in 4 uničevalcev torpedovk v kitajska vodovja.

Štrajk pometačev v Nici.

NICA 28. (B.) Po viharjem zborovanju štrajkujočih je prišlo zvečer do pretepov, tako, da so morali orožniki poseči vmes. 1 orožnik in 3 druge osebe so bile ranjene. Zaprli so mnogo oseb.

NICA 28. (B.) Vsled pogovora med pometači in njihovih delodajalcih z županom in prefektom so delodajalci dovolili v povišanje plačil za 75 centimom. Konflikt se smatra rešenim.

Dvorana za sodne dražbe

v ulici Sanitá št. 6.

Uradne ure (samo ob delavnikih) zjutraj od 8. ure do 12., popoldne od 2. do 6. ure, ob sobotah, od 3.—7. ure.

DRAŽBE:

v sredo, 30. septembra ob 9. uri predp. Pohištvo, (železnate stvari v nadaljevanje).

V soboto 26. septembra ob 9. uri predp.

Pohištvo, plinomeri, priprave za luč »Auer«, priprava za acetenov plin, železna blagajna, pisalne mize, kolese, izdelane možke obleke, Mayerjev konverzacijski leksikon, vaze, einkove plošče, mere, itd.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GONNIK. Lastnik konsorolj lista »Edinost«. Tiskarna konsorolj lista »Edinost« v Trstu.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Svoji k svojim!
ZALOGA
pohištva
dobro poznane
tovarne mizarske zadrage v Gorici (Solkan)
vpisane zadrage z omejenim poročtvom
prej Anton Černigoj
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.
Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost zjamčena, kajti les se osuši
v to nalašč pripravljenih prostorih s tem-
peraturo 60 stopinj. — Najbolj udobno, mo-
derni sestav. Konkurenčna cena.
Album pohištva brezplačno.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A. (v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni batl nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih. Inšrtovan cenik brezplačno in franko.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Kavarna Rossi
(EX BERGAMIN)
ulica Cordaiuoli št. 2.
Telefon št. 1032.
Odprta celo noč.
Bogat izbor tu- in inozenskih in slo-
venskih časnikov.
Pijače v ledu, znameniti slađoleđ, naj-
finejši likerji.

Osvežljiva pijača
prve vrste jesama na sebi, kakor pomešana
z vinom ali sadnim sokom staroznana
Mattijoneva kislica Sauerbrunn
Umetno napravljena voda z ogljenčevo
kislino ali drugimi dodatki ne more na-
domestiti prave kislice.

